

ශ්‍රී ලංකා විශාල දෙපාර්තමේන්තුව / ඩීපෙන්සැම් පරීංජේත් තිබෙනාක්සන් / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උපයේ පෙළ) විශාලය, 1999 අගෝස්තු
කළඹිප් පොතුත් තරාතරප්පත්තිරු(ඉයාර් තරුප් පරීංජේ, 1999 ඉකස්ස්
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1999

ඡේඛ ගණනය I
ත්‍රාය කණිතමය I
Pure Mathematics I

05

S

I

පෑ තුනයි / මුළු මෙන්තුත්ත්‍යාලම / Three hours

ප්‍රාග්‍රහීන නොවූ ප්‍රාග්‍රහීන ප්‍රාග්‍රහීන ප්‍රාග්‍රහීන ප්‍රාග්‍රහීන.

1. (a) A, B, C යනු S සිරවතු කුලකයේ උපකුලක යුදී ගනිමු. ඔබ උපයෝගී කර ගන්නා වූ කුලක විරෝධ නියම යදහන් කරමින්, පුළුලුදු අංකනයෙන්,

$$A - (B - C) = (A - B) \cup (A \cap C)$$

එව සාධනය කරන්න.

- (a) (i) රාක් රාක් $x \in \mathbb{R}$ යදහා, $f(x)$ ට බහු අගයයන් ගැනීමට පුරවන් බව ද

$$(ii) \text{ රාක් රාක් } x_1, x_2 \in \mathbb{R} \text{ යදහා } |f(x_1) - f(x_2)| \leq |x_1 - x_2| \text{ බව ද}$$

දී ඇත. රාක් රාක් $x \in \mathbb{R}$ යදහා, $f(x)$ ඇත්තෙන් ම ගැනීමේ රාක් අගයක් ප්‍රමාණක් බව සාධනය කරන්න.
 f ප්‍රිතියන් ද?

- (a) $g : \mathbb{R} \rightarrow (0, 1)$ ප්‍රිතිය,

$$g(x) = \frac{e^x}{1 + e^x}$$

යන්ත්‍රෙන් අර්ථ දැක්වී යුදී ගනිමු. g රාකට රාක යහ මතට එව පෙන්වන්න.

රාකට රාක යහ මතට වූ $h : (0, c) \rightarrow \mathbb{R}$ ප්‍රිතියන් පවතී ද? මෙහි $c = 10^{-1999}$ වේ. මෙහි පිළිතුර යනාට කරන්න.

2. (a) $x(y^4 - z^4) + y(z^4 - x^4) + z(x^4 - y^4)$ යි භාවිත ආකාරයට වන්නේ හි අගයයන් යොයන්න ; මෙහි a යහ b කාස්ක්වීක සියන වේ.

ඒ නමින්, A, B, c යි අගයයන් දෙමින් $A(x - 3)^2 + B(x + c)^2$ ආකාරයට $f(x)$ ප්‍රකාශ කරන්න.

$$g(x) = 10A(x - 3)^2 + 5B(x + c)^2 \text{ බව ද පෙන්වන්න.}$$

එව ද, $\frac{f(x)}{g(x)}$ යි කුඩාකම යහ වැඩිකම අගයයන් ද යොයන්න.

[අභ්‍යන්තර පිටි බිඟෝත්‍යා]

3. (a) $\left| \frac{x+2}{x-3} \right| > 4$ අසමානකාව වියදත්ත.

(ඇ) $(1+t)^n$ හි ප්‍රයාරණය පියන්න; මෙහි n යනු දත් හිමිලයකි.

(i) ${}^n C_k + 2 {}^n C_{k-1} + {}^n C_{k-2} = {}^x C_k$ නම්, x යොයන්න.

(ii) ${}^n C_i {}^i C_j = {}^n C_j {}^{n-j} C_{i-j}$ බව පෙනවන්න.

$$n > 10 \text{ යදාය, } \sum_{i=10}^n (-1)^i {}^n C_i {}^i C_{10} = 0$$

බව අපූහනය කරන්න.

[මෙහි ${}^n C_r$ යන්න ප්‍රාපුරුදු අරථය ගති.]

4. සිරය කුමිගතකු ධරු අවක් පුද්ගලයක සිරීමෙන් “8 - ධරු යානුවක්” සැල් කුමිගත එක ඩ්‍රැයාංක ප්‍රකාශනය මෙහින් භාෂුවක් තිරය ගෙ.

(i) සියලුල ම වෙනස් ධරු අවක් මෙහින්

(ii) සියලුල ම වෙනස් ධරු නවායක් මෙහින්

(iii) සර්වියම රුළු ධරු නවාරක්, පරවියම තිල් ධරු දෙකක් යහු සර්වියම සොල ධරු දෙකක් මෙහින්

(iv) සර්වියම රුළු ධරු නවාරක්, පරවියම තිල් ධරු තුනක් යහු සර්වියම සොල ධරු දෙකක් මෙහින්

උසිනාකට ලේඛන් “8 - ධරු යානු” සොපමෙන් දැඳිය හැකි ද?

5. (a) ගණික අනුශාසනය පිළිබඳ ත්‍රිඛලමය භාවිතයෙන්, මිනුම n දත් හිමිලයක් යදාය.

$$\sum_{r=1}^n r(r+1)^2(r+2) = \frac{1}{10} n(n+1)(n+2)(n+3)(2n+3)$$

බව භාවිතය කරන්න.

(ඇ) අපරිචින ආශ්‍රිතයක U_r නම් r පැළී පදය

$$\frac{2(r+4)}{r(r+1)(r+2)}$$
 ලෙස.

මිනුම r දත් හිමිලයක් යදාය, $U_r = A \{f(r) - f(r+1)\}$ වන පරිද වි, A නියතයක් යහු f ක්‍රියයක් යොයන්න.

එ තැනින් හෝ තුන් ක්‍රියයක් හෝ, ඉහා ග්‍රේනියේ මූල් පද n හි පෙළකාය යොයන්න.

ග්‍රේනිය අපිභාරි බව පෙනවා, එහි පෙළකාය යොයන්න.

6. (a) $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \left\{ \frac{\sqrt{1+\cos 2x}}{\sqrt{\pi} - \sqrt{2x}} \right\}$

අගයන්න.

ශ්‍රී ලංකා

$\frac{\pi}{2}$ කරු නේ x එලැමින විට ඉහත ප්‍රිතයේ සීමාව පවතී ද? මෙහි පිළිඳුර සනාථ කරන්න.

(b) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ප්‍රිතය,

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x - x^3}{|x^2 - 1|}, & x \neq -1, 1 \text{ විට} \\ 1, & \text{අනෙකු විට} \end{cases}$$

යන්නෙන් අරථ දැක්වේ.

$x=0$ දී හා $x=1$ දී f ප්‍රිතයින් දැයි නිර්ණය කරන්න.

(c) $\{(x, f_1(x)) : |x| \leq 2\} \cup \{(x, f_2(x)) : |x| \leq 2\} = \{(x, y) : x^2 + y^2 = 4, \quad x, y \in \mathbb{R}\}$ නො යේ.

$\{x : x \in \mathbb{R}, |x| \leq 2\}$ ප්‍රාථමිකරයෙන් ප්‍රිතයින් යුතු f_1 හා f_2 සිංහ පදකාරී පියෙන්න.

7. (a) $\tan^{-1} x + \tan^{-1} y = \frac{\pi}{2}$ තම්, $x=1$ විට $\frac{dy}{dx}$ භායන්න.

(b) $y = \left[\ln \left(x + \sqrt{1+x^2} \right) \right]^2$ තම්,

$$(1+x^2) \left(\frac{dy}{dx} \right)^2 = 4y \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

(c) $f(x) = \begin{cases} \sin x, & x > 0 \text{ විට} \\ 2x^2 + 3x, & x \leq 0 \text{ විට} \end{cases}$

යන්නෙන් අරථ දැක්වෙන්න, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ප්‍රිතය $x=0$ දී අවකලා නොවන බව ද. එනමුත් $g(x) = xf(x)$ යන්නෙන් අරථ දැක්වෙන්න $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ප්‍රිතය $x=0$ දී අවකලා නොවන බව ද. පෙන්වන්න.

8. $f(x) = (x-1)^2(x+1)$ යැයි ගැනීම්.

$y = f(x)$ ප්‍රස්ථාරය මගින් බැහැරා ඇත්තා අපෘත හැඳුවන ලක්ෂණවල බැහැරා ඇත්තා අන්තර්වල එක්ස්ත්‍රෝජිජ්‍ය ද ගෙන්ජ්‍යෝජ්‍ය ද දෙක්වන්න ඉහත ප්‍රස්ථාරයේ දළ රු පටහනාක් අදින්න.

- නව ද, (i) y අක්ෂය භාෂුවන ලක්ෂණවල බැහැරා ඇ
- (ii). ගැඹුම් ලක්ෂණවල (ඒවා ඇත්තම්) බැහැරා ඇ
- (iii) උපරායෝගීත්‍රීම ඇ

ගෙන හැර දැක්වන්න, $y = \frac{1}{f(x)}$ හි ප්‍රස්ථාරයේ දළ රු පටහනාක් ද ආදින්න.

[අංශය ප්‍රවාහනය.

9. $\int \frac{1}{2 + \sin x} dx$ ගොයන්න. (දැකිය : $t = \tan \frac{x}{2}$ ගොද බලන්න.)

$\frac{\cos^2 x}{2 + \sin x} = A + B \sin x + \frac{C}{2 + \sin x}$ වන පරිදී A, B, C තීයත තිරණය කර

ං නයින් $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos^2 x}{2 + \sin x} dx$ අගයන්න.

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x \ln(2 + \sin x) dx = \ln 2 + \pi \left(1 - \frac{1}{\sqrt{3}}\right) - 1$$

බව අපෝගනය කරන්න.

10. (ආ) $V = \frac{y}{x}$ ආල්ඟය යාවිත කිරීමෙන්,

$$x \sin\left(\frac{y}{x}\right) \frac{dy}{dx} = y \sin\left(\frac{y}{x}\right) + x \left\{3 + 2 \cos\left(\frac{y}{x}\right)\right\}$$

අවකල සමිකරණය විසඳන්න.

- (ඇ) xy -කළයේහි පිහිටි C ව්‍යුයට $P = (x, y)$ ලක්ෂණයක දී ඇද ස්ථරණය Q හි දී y අක්ෂය භූමිවේ. PQ හි මධ්‍ය ලක්ෂණය $y = 1$ උර්ඩාව මත පිහිටි. $y = \lambda x^2 + 1$ ත් ගෙන දෙන පරාවල තුළයට C අයන් වන බව පෙන්වන්න; මෙහි λ යනු පරාමිතියකි.

තව ද, ඉහත වනු තුළයේ ප්‍රාග්ධන පරාවනු ද ගොයන්න.